

Ali pišemo imena jezikov z veliko ali malo začetnico?

Ključne besede

• imena jezikov

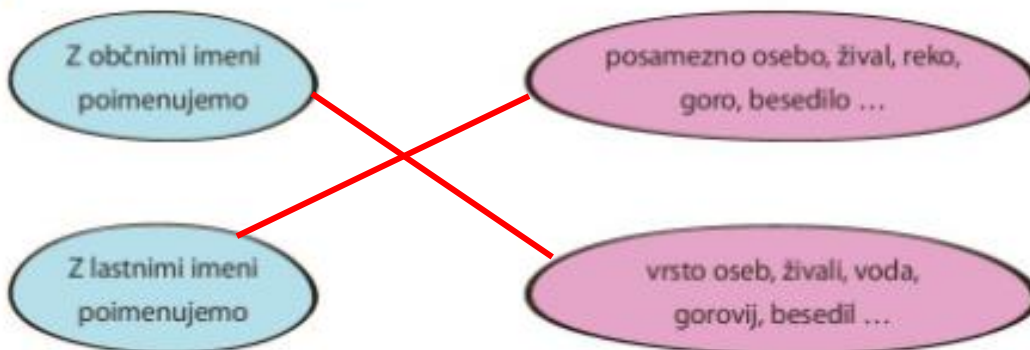
1. Spomni se, katere besede spadajo med občna imena in katere med lastna. Razvrsti jih v preglednico.

deklica Zala, maček Muri, pesem Pedenjped, reka Sotla, gora Nanos

OBCNA IMENA	LASTNA IMENA
deklica	Zala
maček	Muri
pesem	Pedenjped
reka	Sotla
gora	Nanos

2. Poveži, kar spada skupaj.

3. S katero začetnico zapisujemo lastna imena in s katero občna? Dopolni poved.

Lastna imena zapisujemo z veliko začetnico, občna

pa z malo.

4. Prepoznaš zastave? Črke pod njimi uredi v ustrezno zaporedje in dobil boš imena držav. Napiši jih v preglednico. Napiši tudi imena jezikov, ki se uporabljajo v teh državah. Pri tem upoštevaj Zalin nasvet.

Imena jezikov spadajo med občna imena, imena držav pa med lastna.

	IME DRŽAVE	JEZIK V DRŽAVI
 LSOAINJEV	Slovenija	slovenščina
 KAHRAVŠ	Hrvaška	hrvaščina
 TAIJALI	Italija	italijanščina
 AVIATSRJ	Avstrija	nemščina
 AMARDZKSA	Madžarska	madžarščina

5. Oglej si svoje zapise v preglednici iz 4. naloge. Katero začetnico uporabljaš za zapisovanje imen držav? In katero za zapisovanje jezikov?

Imena držav pišemo z veliko začetnico, imena jezikov pišemo z malo začetnico.

6. Preberi besedilo in v njem podčrtaj besede, pri katerih opaziš napake v rabi velike začetnice.

JEZIKI SVETA

Kateri jeziki imajo največ govorcev?

Med jeziki, ki jih govori največ ljudi po svetu, so kitajščina, Angleščina, Španščina, hindi in bengali (Indija), arabščina, ruščina, Portugalsščina, Japonščina, Nemščina in francoščina.

Katerih jezikov se je najtežje naučiti?

To je odvisno od tega, kateri jezik je naš materni jezik. Na splošno velja, da se lažje naučimo tistega jezika, ki je bolj podoben našemu maternemu jeziku. Tako se npr. Poljaki lažje naučijo Češčine kot Japonščine.

Prepiši besede, ki si jih podčrtal, in uporabi pravilno začetnico.

angleščina, španščina, portugalščina, japonščina,
nemščina, češčine, japonščine

7. Kateri jezik se uporablja v naštetih državah? Dopolni povedi. Če česa ne veš, poišči podatke na spletu.

- a) V Nemčiji se uporablja nemščina.
- b) V Franciji se uporablja francoščina.
- c) V Avstriji se uporablja nemščina.
- č) V Združenih državah Amerike se uporablja angleščina.

8. Preberi besedili.

Sem Mario in živim v Kopru. Obiskujem osnovno šolo Pier Paolo Vergerio il Vecchio. To je osnovna šola z italijanskim učnim jezikom. To pomeni, da npr. matematiko spoznavam v italijanščini. V šoli se učim tudi slovenščino, angleščino in nemščino.

Sem Lidija in živim v Lendavi. Obiskujem dvojezično osnovno šolo. V šoli se učim slovenščino in madžarščino. Učim se tudi en tuji jezik, in sicer angleščino.

Odgovori.

Katere jezike se v šoli učita Mario in Lidija? Mario in Lidija se v šoli učita slovenščino, italijanščino, madžarščino, angleščino in nemščino.

9. Dopolni povedi.

V Republiki Sloveniji se v šolah, na bankah, poštah uporablja

slovenščina

. Na delu Primorske se poleg

slovenščine

uporablja tudi *italijanščina*.

v delu Prekmurja pa **madžarščina**.

Razmisli in odgovori.

Dopolni in pomni.

Imena jezikov pišemo z **malo** začetnico, ker spadajo med

občna

imena.

Kako se učimo, ponavljamo in utrjujemo?

Ponavljanje je
pot k odličnosti.

Kaj si spoznal v tem poglavju? Obkljukaj, če navedba velja tudi zate.

V tem poglavju sem spoznal,

- kaj je neuradni pogovor.
- kako se vljudno pogovarjamo in kaj je bonton.
- koga tikamo in koga vikamo.
- da pri pogovarjanju marsikaj sporočimo tudi z držo telesa in mimiko obraza.
- kateri jezik je moj materni jezik in zakaj prav ta.
- kaj je drugi jezik oz. jezik okolja.
- kako pravilno zapisujemo imena jezikov.

Svoje znanje preveri in utrdi še z dodatnimi nalogami.

1. Preberi pogovor in ga s pisanimi črkami prepisi v zvezek.

UČITELJICA: POGLEJTA, DEKLETI, TOLE JE MADŽARSKA. DRŽAVA NA ZAHODU MEJI NA AVSTRIJO IN SLOVENIJO, NA JUGU NA HRVAŠKO IN SRBIJO, NA VZHODU NA ROMUNIJO IN UKRAJINO, NA SEVERU PA NA SLOVAŠKO.

ZALA: ZANIMIVO. KATERI NARODI PA ŽIVIJO NA MADŽARSKEM?

UČITELJICA: NA MADŽARSKEM ŽIVIJO MADŽARI, HRVATI, UKRAJINCI, NEMCI, ROMI, SLOVAKI, ROMUNI ...

EVA: HM, KATERI JEZIK JE TOREJ MATERNI JEZIK SLOVAKOV, KI ŽIVIJO NA MADŽARSKEM? KATERI PA JE NJIHOV DRUGI JEZIK ALI JEZIK OKOLJA?

ZALA: MISLIŠ, DA SLOVAKI NA MADŽARSKEM IMAJO DRUGI JEZIK OZ. JEZIK OKOLJA? SLOVENCİ V SLOVENIJI GA NIMAMO.

UČITELJICA: SEVEDA GA IMAJO. V OKOLJU UPORABLJAJO MADŽARŠČINO, DOMA, V KROGU DRUŽINE, PA SVOJ MATERNI JEZIK.

Učiteljica: Poglejta, dekleti, tole je Madžarska. Država na zahodu meji na Avstrijo in Slovenijo, na jugu na Hrvaško in Srbijo, na vzhodu na Romunijo in Ukrajino, na severu pa na Slovaško.

Zala: Zanimivo. Kateri narodi pa živijo na Madžarskem?

Učiteljica: Na Madžarskem živijo Madžari, Hrvati, Ukrajinci, Nemci, Romi, Slovaki in Romuni.

Eva: Hm, kateri jezik je torej materni jezik Slovakov, ki živijo na Madžarskem? Kateri pa je njihov drugi jezik ali jezik okolja?

Zala: Misliš, da Slovaki na Madžarskem imajo drugi jezik oz. jezik okolja? Slovenci v Sloveniji ga nimamo.

Učiteljica: Seveda ga imajo. V okolju uporabljajo madžarščino, doma, v krogu družine, pa svoj materni jezik.

2. Preberi pogovora.

Sanja: Živijo, Žan, kam hitiš?
Žan: Živijo! Na vajo pevskega zbora. Mudi se mi.
Sanja: Počakaj, no. Povej, imamo jutri športni dan ali ne?
Žan: Nisi poslušala pri razredni uri?
Sanja: Je to razrednik povedal?
Žan: Seveda je!
Sanja: Oprosti, no, očitno sem preslišala.
Žan: Če bo vreme lepo, gremo na pohod, če pa ne, bomo ostali v telovadnici.
Sanja: Oh, upam, da bo sonce.
Žan: Tudi jaz. Pohode imam rad. Zdaj pa moram iti. Čao!

Žan: Dober dan.
Gospod Kos: Pozdravljen, Žan. Lahko, prosim, prideš malo sem? Razmišljal sem, da bi ti en del pesmi odpel solo.
Žan: Oprostite, gospod učitelj, kaj pa to pomeni?
Gospod Kos: Da boš en del pesmi odpel sam, drugi člani zbora pa bodo takrat tiho.
Žan: Uf ... Joj ... Ne vem ...
Gospod Kos: Ne skrbi, Žan, besedilo že znaš, pa tudi melodijo dobro poznaš.
Žan: Ampak ...
Gospod Kos: Predlagam, da danes poskusiš, pa boš videl, kako ti bo šlo.
Žan: Kaj pa, če se zmotim?
Gospod Kos: Vse bo v redu, ne skrbi. Samo poskusi.
Žan: Velja.

3. Odgovori.

- a) kateri pogovor iz 2. naloge je neuradni? Prvi.
 Pojasni. Pogovarjata se sošolca.
- b) V katerem pogovoru zasledimo vikanje? V drugem.
 V pogovoru podčrtaj poved, ki dokazuje tvoj odgovor.
- c) Kako Žan pozdravi učitelja? Dober dan.
- č) Se ti zdi to primerno? DA NE
 Zakaj? Ker je učitelj uradna oseba in ni Žanov vrstnik ali prijatelj.
- d) Kako Žan pozdravi Sanjo? Živijo.
- e) Se ti zdi to primerno? DA NE
 Zakaj? Ker sta vrstnika.

 4. O čem sta se pogovarjala Žan in Sanja? O jutrišnjem dnevu.

O čem sta se pogovarjala Žan in gospod Kos? O nastopu, na katerem naj bi Žan pel solo.

 5. Sta bila Žan in Sanja vljudna drug do drugega? Pojasni.
Da, saj sta se pozdravila, drug drugemu nista skakala v besedo, Žan je odgovoril na Sanjino vprašanje...

 6. Ko je gospod Kos predlagal Žanu, da bi sam odpel del pesmi, se je Žan zmedel. Izpiši del, iz katerega je to razvidno.
Uf ... joj ... Ne vem ...

 7. S katerima besedama je Žan ogovoril gospoda Kosa?
gospod učitelj

Kako pa sicer ogovarjamo različne ljudi? Obkroži odgovora, ki se ti zdita ustrezna.

- a) Teta cvetličarka, mi lahko tole ovijete v darilni papir?
- b) Oprostite, gospa razredničarka, zaspala sem.
- c) Stric gasilec, si lahko še jaz ogledam gasilski avto?
- č) Kdaj bova spet pleskala sobo, stric Stane?

 8. Razmisli.
a) Naštej tri jezike, ki so zate tuji jeziki. _____
b) Kateri tuji jezik se učiš v šoli? _____

 9. Popravi zapis z malo oz. veliko začetnico, kjer je to potrebno.
a) V slovenski osnovni šoli se učenci lahko učijo Kitajščino, če to želijo.
b) V Belgiji ljudje uporabljajo nizozemščino, Francoščino in Nemščino.
c) Poleg svojega maternega jezika Nizozemci dobro obvladajo še Angleščino.
č) Starejši Slovenci izmed tujih jezikov najbolje obvladajo nemščino in Italijanščino.

Kaj je sporazumevanje in kako poteka?

Ključne besede

- sporazumevanje
- sporočevalec in naslovnik
- besedno in nebesedno sporazumevanje

Sporazumevamo se ljudje in živali.

1. Razmisli.

- Čemu se ljudje sporazumevamo? **Da si izmenjujemo različne podatke.**
- Kako se po navadi sporazumevamo doma, v trgovini, knjižnici in šoli: besedno ali nebesedno? **Besedno.**
- V katerih primerih se sporazumevamo nebesedno?
Kadar pokažemo različna čustva, npr. veselje pokažemo s smehom ...

2. Oglej si fotografije.

- Kdo se sporazumeva na prvi fotografiji? **Deklica in deček.**
- Kdo je sporočevalec in kdo naslovnik? **Sporočevalec je deček, naslovnik pa deklica.**
- Ali lahko sklepaš, kaj je deček zaupal deklici? Pojasni. **Verjetno ji je povedal kaj prijetnega.**
- Je to sporazumevanje besedno ali nebesedno? Pojasni. **Besedno. Deček nekaj šepeta na uho.**
- Ali je tudi na drugi fotografiji predstavljeno sporazumevanje? Pojasni. **Da.**
- Kdo je v tem primeru sporočevalec in kdo naslovnik? **Sporočevalec je, kdor kaj sporoča prek računalnika.**
- Ali je to sporazumevanje ustno ali pisno? **Pisno.**
- Gre tudi na tretji fotografiji za sporazumevanje? **Da.**
- Kako se je torej mogoče sporazumevati z ljudmi? **Osebnostno, po telefonu, po pošti, prek medijev. Ustno ali pisno.**

3. Oglej si fotografije in preberi, kaj piše v oblčkih.

a)

Sporočevalec: stewardesa.

naslovník: potniki.

b)

Sporočevalec: učiteljica.

naslovník: učenci.

c)

Sporočevalec: vnuk.

naslovník: babica.

Na črti ob posamezni fotografiji napiši, kdo je sporočevalec in kdo naslovník. Izbiraj med besedami *stewardesa, potniki, vnuk, učenci, učiteljica, babica.*

Razmisli in odgovori.

Kdo je sporočevalec
in kdo naslovnik, če
razrednik pokliče mamo
na govorilne ure?

Dopolni in pomni.

Sporazumevamo se na več načinov: osebno (iz oči v oči), po telefonu, po pošti, prek medijev. Sporazumevamo se lahko ustno ali pisno . Pri ustnem sporazumevanju gre za govorjenje in poslušanje, pri pisnem sporazumevanju pa za pisanje in branje.

Kdor sporoča, torej govori ali piše, je sporočevalec . Komur je besedilo namenjeno, torej poslušalcu, gledalcu ali bralcu, je naslovnik .

Kadar poslušamo
radio, je sporočevalec
npr. voditelj oddaje.

Tako je! V tem primeru
smo poslušalci oddaje tisti,
ki nam je oddaja namenjena,
torej smo naslovniki.